

НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР

НИЙСЛЭЛИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

2025 VIII

www.ubstat.mn

Улаанбаатар хот
2025 он

**НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР**

АГУУЛГА

	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, 2021-2025 он	4
	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, дүүргээр	4
I	Эрүүл мэнд	6
II	Гэмт хэрэг	10
III	Төсөв	13
IV	Хэрэглээний үнэ	17
V	Газар тариалан	22
VI	Аж үйлдвэр	24
VII	Хотын нийтийн аж ахуй	29
VIII	Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл, осол	31

ХҮСНЭГТ 1. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, дүүргээр

Үзүүлэлт		Хэмжих нэгж	2021 I-VIII	2022 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII	2025 I-VIII
Шинээр төрсөн хүүхэд		Хүн	24 751 ↓7.3	22 629 ↓8.6	23 320 ↑3.1	20 945 ↓10.2	19 737 ↓5.8
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид		Хүн	141 508 ↑128**	174 627 ↑23.4	15 698 11.1*	13 037 ↓17.0	28 936 ↑22**
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг		Тоо	9 499 ↓18.2	17 745 ↑86.8	17 876 ↑0.7	19 586 ↑9.6	23 591 ↑20.4
Хэрэглээний үнийн индекс, (сарын өөрчлөлт)		Хувь	0.7 0.0	0.9 ↑0.2	1.0 ↑0.1	1.2 ↑0.2	2.1 ↑0.9
Гадаад валютын нэрлэсэн ханш (сарын дундаж)	Доллар (АНУ)	Төгрөг	2 849 0.0	3 185 ↑11.8	3 469 ↑8.9	3 381 ↓2.5	3 592 ↑6.2
	Юань (БНХАУ)	Төгрөг	440 ↑7.0	468 ↑6.4	478 ↑2.1	473 ↓1.0	501 ↑5.9
	Рубль (ОХУ)	Төгрөг	39 0.0	52 ↑33.3	36 ↓30.8	38 ↑5.6	45 ↑18.4
Нийслэлийн төсвийн орлого		Тэрбум төгрөг	709.5 ↑36.3	871.3 ↑22.8	1 260.3 ↑44.6	1 863.1 ↑47.8	2 412.9 ↑29.5
Нийслэлийн төсвийн зарлага		Тэрбум төгрөг	723.5 ↓8.1	943.2 ↑30.4	1 254.8 ↑33.0	2 539.6 ↑20*	3 184.6 ↑25.4
Агаарын дундаж температур		°C	15.9	14.7	17.0	18.4	20.2

ХҮСНЭГТ 2. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2024 I-VIII						2025 I-VIII			
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага			Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	349	Баянгол	8 578	Налайх	59	357	Баянгол	8 797	Налайх	59
			Чингэлтэй	1 526	Багануур	47		Чингэлтэй	1 490	Багануур	47
			Сүхбаатар	679	Багахангай	32		Сүхбаатар	688	Багахангай	32
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	9	Багахангай	36	Баянзүрх	8	15	Багахангай	23	Баянгол	11
			Багануур	18	Сүхбаатар	5		Багануур	21	Баянгол	9
			Баянгол	12	Налайх	5		Налайх	16	Чингэлтэй	12
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	64	Баянзүрх	82	Сонгино-хайрхан	53	174	Баянзүрх	195	Сонгино-хайрхан	122
			Сүхбаатар	67	Налайх	52		Багануур	163	Налайх	56
			Баянгол	61	Багахангай	16		Хан-Уул	150	Багахангай	54
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	73	Баянзүрх	122	Багахангай	88	76	Баянзүрх	105	Багахангай	85
			Сонгино-хайрхан	113	Налайх	84		Сүхбаатар	102	Налайх	79
			Сүхбаатар	106	Багануур	31		Хан-Уул	102	Багануур	24
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	183	Сүхбаатар	285	Сонгино-хайрхан	114	213	Сүхбаатар	362	Сонгино-хайрхан	136
			Чингэлтэй	212	Багануур	76		Чингэлтэй	313	Налайх	86
			Баянгол	205	Багахангай	54		Хан-Уул	236	Багахангай	51

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

- Сар: I, II, III, IV, V, VI, VII ... г.м
- Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII
- Өссөн дүн: I-IV, I-XI ... г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав).

II. Дараах тэмдэглэгээг ашиглав.

- гүйцэтгэл байхгүй

* урьдчилсан гүйцэтгэл

** дахин

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

IV. Та цахим хэлбэрээр үзэж буй тохиолдолд тухайн салбарын логог дарж дэлгэрэнгүй мэдээллийг хүснэгтээр MS-Excel хэлбэрээр татан авах боломжтой.

/Жич: Интернэтэд холбогдсон байх ёстой/

V. Та өөрийн гар утаснаас QR code уншуулагч аппликейшн ашиглан тухайн салбарын хавсралт хүснэгтийг MS-Excel хэлбэрээр татан авч үзэх боломжтой.

/Жич: Интернэтэд холбогдсон байх ёстой/

IV. Хэмжих нэгжийн тэмдэглэгээ

мянга =1000

сая=10⁶

тэрүм =10⁹

их аяд =10¹²

мянмянга

% хувь

мммиллиметр

см сантиметр

дм дециметр

м метр

км километр

м² метр квадрат

дм² дециметр квадрат

км² километр квадрат

м³ метр куб

га гектар

мл миллилитр

л литр

г грамм

кг килограмм

цн центнер

т тонн

Вт ватт

кВт.ц киловатт цаг

кал калори

ккал килокалори

Гкал гигакалори(=10⁹ калори)

с секунд

мин минут

мкг/м³ микрограмм метр куб

м/с метр секунд

ш ширхэг

х.д.х

хэвлэлийн даралтат
хуудас

МЭДЭЭЛЭЛ

МЭДЭЭЛЭЛ, ОЙ САНАМЖ

ЭРҮҮЛ МЭНД

2025 оны эхний 8 сард 19548 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 1200(5.8%) төрөлтөөр буурсан байна.

Нийслэлийн хэмжээнд 2025 оны эхний 8 сард 19548 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 1200 (5.8%) төрөлтөөр буурсан байна. Нийт төрөлтийн 9975 (51.0%) нь НЭМГ-ын харьяа эмнэлэгт, 9573 (49.0%) нь нийслэлд үйл ажиллагаа явуулж буй

ЭМЯ-ны харьяа улс болон хувийн хэвшлийн эмнэлэгт амаржсан байна. Нийт амаржсан эхчүүдийн 0.3 хувийг гэрийн төрөлт эзэлж байна.

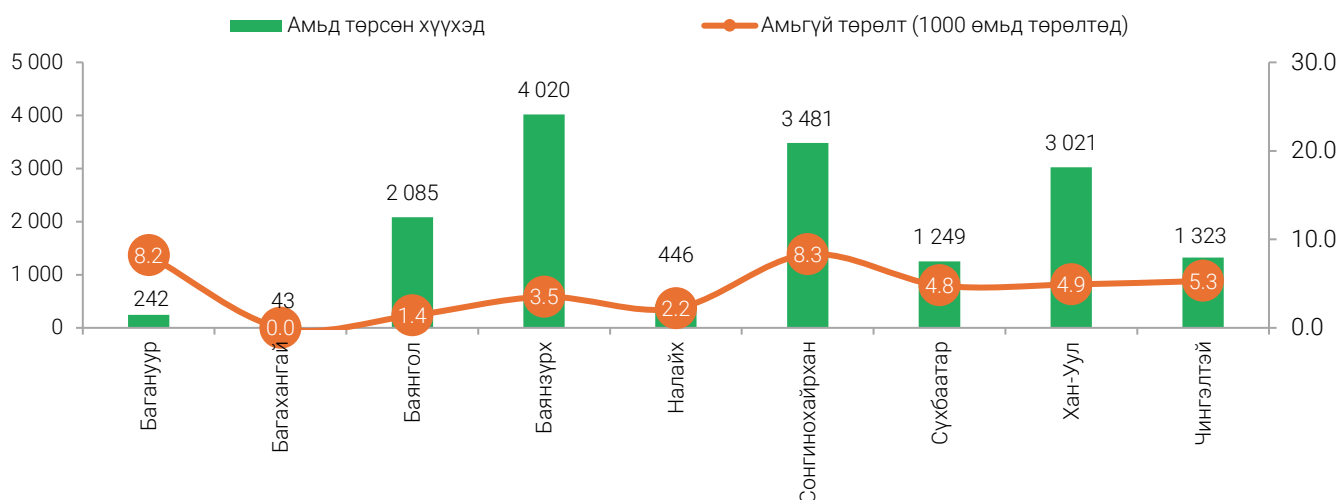
ХҮСНЭГТ 3. ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2023 I-VIII	2024 I-VIII	2025 I-VIII	Өөрчлөлт %
Амаржсан эхийн тоо	23 157	20 748	19 548	-5.8
Гэрийн төрөлт	83	58	55	-5.2
Хяналтгүй төрөлт	128	162	155	-4.3
Амьд төрсөн хүүхэд	23 320	20 945	19 737	-5.8
Эхийн эндэгдэл	10	4	5	25.0
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	314	250	299	19.6
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	13.5	11.9	15.1	

2025 оны эхний 8 сард 19737 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1208 (5.8%) хүүхдээр цөөн байна. Төрсөн нийт хүүхдийн 3827 (19.4%)

нь бусад аймгийн харьяат эхчүүдээс мэндэлжээ.

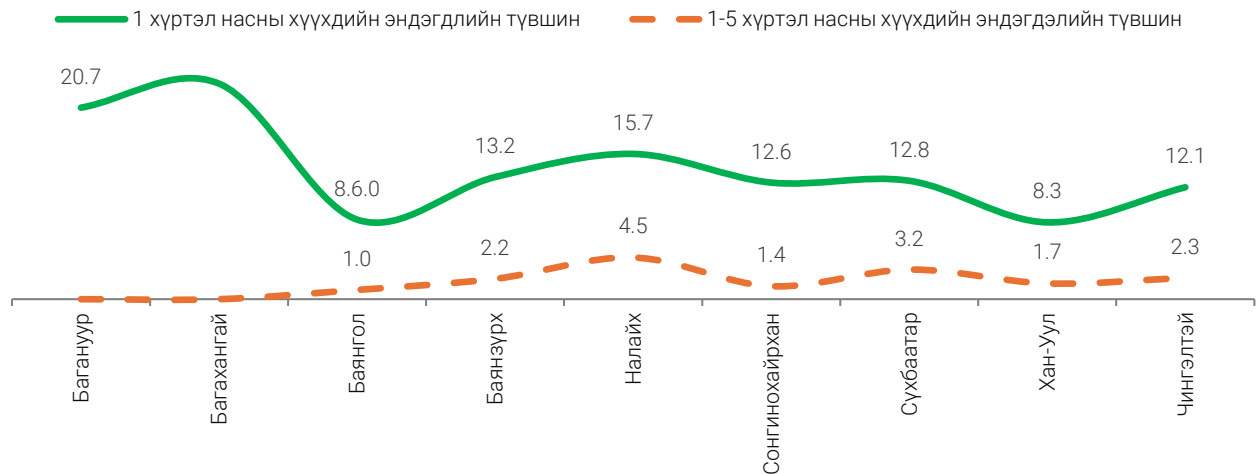
ЗУРАГ 1. АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, дүүргээр

Төрсөн нийт хүүхдийн 10353 (53.0%) нь хүү, 9195 (47.0%) нь охин байна. Амьд төрсөн нийт хүүхдээс 2 ихэр хүүхэд 290, 3 ихэр хүүхэд 3 байна.

Амьгүй төрөлтийн 103 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 23 тохиолдлоор буурсан байна. Амьгүй төрөлт Сонгинохайрхан, Чингэлтэй, Хан-Уул, Багануур дүүрэгт хотын дунджаас өндөр байна.

ЗУРАГ 2. ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТҮВШИН (1000 амьд төрөлтөд ногдох)

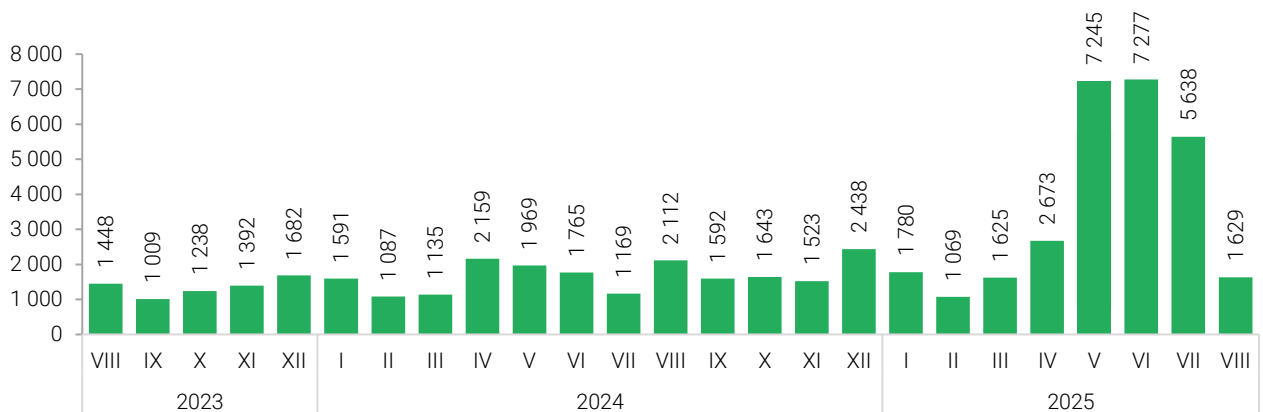

Нийслэлд 2025 оны эхний 8 сард бүртгэгдсэн нялхсын эндэгдлээс Баянзүрх дүүрэгт 53 (17.7%) нь, Сонгинохайрхан дүүрэгт 44 (14.7%) нь, Хан-Уул дүүрэгт 25 (8.4%) нь, Баянгол дүүрэгт 18 (6.0%) нь, Сүхбаатар дүүрэгт 16 (5.4%) нь, Чингэлтэй дүүрэгт 16 (5.4%) нь, Налайх дүүрэгт 7 (2.3%), Багануур дүүрэгт 5

(1.7%), Багахангай дүүрэгт 1 (0.3%), бусад аймгийн харьяат 114 (38.1%) бүртгэгдсэн байна.

Нийслэлд 2025 оны эхний 8 сард 28936 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 15899 (2.2 дахин их) хүнээр өссөн байна.

ЗУРАГ 3. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, сараар

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийг халдварт өвчний төрлөөр нь авч үзвэл амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин 18058 (62.4%), бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин 3827 (13.2%),

гэдэсний халдварт өвчин 1650 (5.7%), зоонозын халдварт өвчин 24 (0.1%), бусад халдварт өвчин 5377 (18.6%) байна.

ХҮСНЭГТ 4. НИЙСЛЭЛД БҮРТГЭГДСЭН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

Төрөл	Хэмжих нэгж	2023 I-VIII	2024 I-VIII	2025 I-VIII	Өөрчлөлт	
					тоо/нэгж хувь	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	тоо	15 698	13 037	28 936	15 899	2.2**
	10000 хүнд	100.1	80.5	174.4	93.9	
Үүнээс:						
Вируст гепатит	тоо	130	95	114	19	20.0
	10000 хүнд	0.8	0.6	0.7	0.1	
Цусан суулга	тоо	1 106	1 411	729	- 682	-48.3
	10000 хүнд	7.1	8.7	4.4	-4.3	
Салхин цэцэг	тоо	4 916	3 990	4 674	684	17.1
	10000 хүнд	31.4	24.7	28.2	3.5	
Гахай хавдар	тоо	59	194	57	- 137	-70.6
	10000 хүнд	0.4	1.2	0.3	-0.9	
Сальмонеллёз	тоо	151	327	304	- 23	-7.0
	10000 хүнд	1	2	1.8	0.2	
Улаан эсэргэнэ	тоо	612	334	457	123	36.8
	10000 хүнд	3.9	2.1	2.8	0.7	
Хоолны хордлого	тоо	81	248	513	265	2.1**
	10000 хүнд	0.5	1.50	3.1	1.60	
Ёлом	тоо	48	87	132	45	51.7
	10000 хүнд	0.3	0.5	0	-0.5	
Бруцеллёз	тоо	6	4	4	-	-
	10000 хүнд	0.04	0.02	0.02	-	
Гар, хөл, амны өвчин	тоо	2 308	1 304	749	- 555	-42.6
	10000 хүнд	14.7	8.1	4.5	-3.6	
Тэмбүү	тоо	1 709	2 091	1 812	- 279	-13.3
	10000 хүнд	10.9	12.9	10.9	-2.0	
Гонококкт халдвар	тоо	1 008	1 009	1 069	60	5.9
	10000 хүнд	6.4	6.2	6.4	0.2	
Трихомониаз	тоо	706	684	926	242	35.4
	10000 хүнд	4.5	4.2	5.6	1.4	
Сүрьеэ	тоо	896	877	847	- 30	-3.4
	10000 хүнд	6.7	5.4	5.1	- 0.3	
ДОХ	тоо	13	16	20	4	1.3
	10000 хүнд	0.1	0.1	0.1	-	
Улаанбурхан	тоо	0	3	11267	11 264	-
	10000 хүнд	0.0	0.0	67.9	67.9	

Ойлголт, тодорхойлолт:

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байсан зэргийг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн жилд 0-28 хоногтой эндсэн хүүдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд эндсэн эхийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэнийг хамруулна.

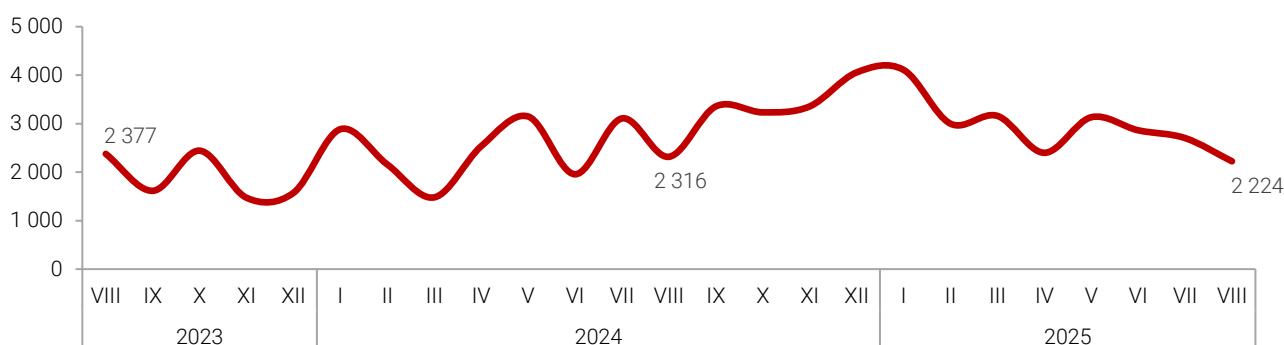
ГЭМТ ХЭРЭГ

Нийслэлд 23591 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 4 005 (20.4%) хэргээр өссөн байна.

2025 оны эхний 8 сард 23591 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 4005 (20.4%) хэргээр өсөж, гэмт хэргийн илрүүлэлт 34.8 хувьтай байгаа нь 1.4 нэгж хувиар буурсан байна.

Гэмт хэргийн улмаас 4436 хүн гэмтэж осолдон, 395 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 416.9 тэрбум төгрөгийн хохирол учруулснаас 1236.8 сая (29.7%) төгрөгийг нөхөн төлүүлжээ.

ЗУРАГ 4. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, сараар

Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 41.5 хувийг залилан, 17.0 хувийг хулгайн, 16.2 хувийг хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг, 5.1 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг, 1.8 хувийг

дээрмийн, 1.6 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх, 1.4 хувийг бусдын хөрөнгө ашиглах, 1.2 хувийг хүчин, 0.3 хувийг хүн амь, 14.0 хувийг бусад гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 5. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			Өөрчлөлт	
	2023 I-VIII	2024 I-VIII	2025 I-VIII	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	17 876	19 586	23 591	4 005	20.4
Хүний амь	78	74	59	-15	-20.3
Хүчин	167	257	283	26	10.1
Дээрэм	289	376	431	55	14.6
Хулгай	3 122	4 494	4 004	-490	10.9
Залилан	7 620	6 601	9 807	3 206	48.6
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	3 634	3 644	3 831	187	5.1
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	396	764	1 209	445	1.6**
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	151	244	310	66	27.0
Бусдын хөрөнгө ашиглах	315	419	342	-77	-18.4
Бусад гэмт хэрэг	2 104	3 013	3 315	568	60.3

2025 оны эхний 8 сард 6072 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 3772 (2.6 дахин их) хүнээр өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 6. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, дүүргээр

Дүүрэг	Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг			Өөрчлөлт	
	2023 I-VIII	2024 I-VIII	2025 I-VIII	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	17 876	19 586	23 591	4 005	20.4
Багануур	138	202	274	72	35.6
Багахангай	17	16	16	0	0.0
Баянгол	3 042	3 392	4 029	637	18.8
Баянзүрх	4 232	5 496	5 499	3	0.1
Налайх	248	246	232	-14	-5.7
Сонгинохайрхан	2 532	2 536	3 065	529	20.9
Сүхбаатар	3 119	2 715	3 530	815	30.0
Хан-Уул	2 569	3 026	4 094	1 068	35.3
Чингэлтэй	1 979	1 957	2 852	895	45.7

2025 оны эхний 8 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 21197 (89.9%) нь хөнгөн хэрэг, 2394 (10.1%) нь хүнд хэрэг байна.

ХҮСНЭГТ 7. ГЭМТ ХЭРЭГ БҮРТГЭГДЭХ ҮЕД СЭЖИГТНЭЭР ТООЦВОЛ ЗОХИХ ЭТГЭЭД НЬ ТОГТООГДООГҮЙ ХЭРГИЙН ТОО, 2025 оны эхний 8 сард

Дүүрэг	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийн тоо	Үүнээс:	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг	
Нийслэлийн дүн	22 814	7 941	34.8
Багануур	230	111	48.3
Багахангай	14	10	71.4
Баянгол	3 953	1 218	30.8
Баянзүрх	5 322	1 846	34.7
Налайх	229	125	54.6
Сонгинохайрхан	2 925	1 303	44.5
Сүхбаатар	3 422	973	28.4
Хан-Уул	3 957	978	24.7
Чингэлтэй	2 762	1 377	49.9

ЗУРАГ 5. ГЭМТ ХЭРГИЙН ИЛРҮҮЛЭЛТИЙН ХУВЬ, 2025 оны эхний 8 сард

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн

Хамгийн бага 24.7%

Хамгийн их 71.4%

Хан-Уул дүүрэг

Багахангай дүүрэг

тоо 2025 оны эхний 8 сард 9037 болж, өмнөх оны мөн үеэс 1372 (17.9%) хүнээр өссөн байна.

1557 (17.2%) нь согтуугаар, 751 (8.3%) нь бүлэглэн үйлдсэн гэмт хэрэг байна. Сэжигтэн, яллагдагчийн 434 (4.8%) нь хүүхэд, 1143 (12.6%) нь эмэгтэйчүүд байна.

ХҮСНЭГТ 8. БҮРТГЭГДСЭН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ, дүүргээр

Дүүрэг	Хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүгд			Үүнээс:		
				Хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо		
	2023 I-VIII	2024 I-VIII	2025 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII	2025 I-VIII
Нийслэлийн дүн	3 122	4 494	4 004	2 716	3 153	2 801
Багануур	21	32	39	19	26	23
Багахангай	-	4	5	-	4	5
Баянгол	489	713	658	422	486	449
Баянзүрх	699	1 434	971	559	1 035	737
Налайх	38	43	28	38	31	24
Сонгинохайрхан	621	592	500	572	380	332
Сүхбаатар	567	594	615	489	397	415
Хан-Уул	366	686	808	341	536	574
Чингэлтэй	321	396	258	276	258	242

Ойлголт, тодорхойлолт:

Гэмт хэрэг: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг ойлгоно.

16. түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг: Тухайн хугацаанд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоог 16, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000- аар үржүүлж тооцно.

Хохирогч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас амь нас, эрүүл мэнд, бусад эрх, эрх чөлөө, эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус хохирол хүлээсэн хүн, хуулийн этгээдийг ойлгоно.

Гэмт хэргийн хохирол: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

Яллагдагч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолтой танилцсан сэжигтнийг ойлгоно.

НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ

Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2412.9 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 222.1 тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ.

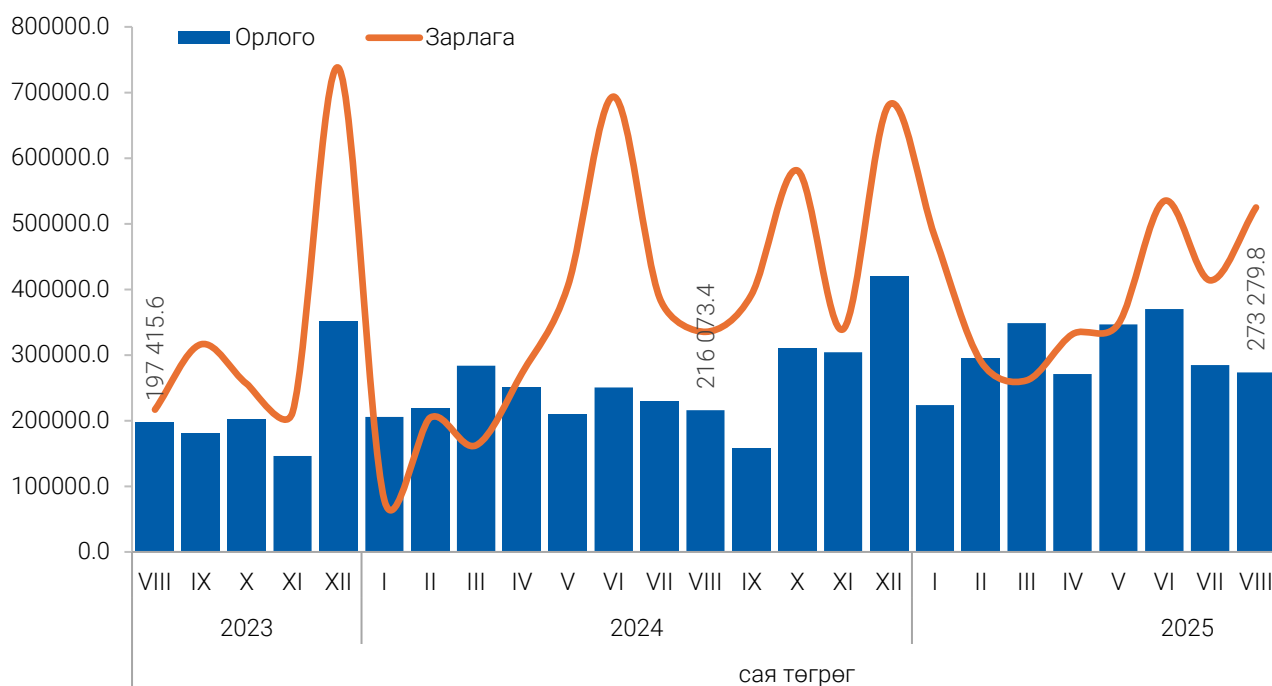
Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2025 оны эхний 8 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 2412.9 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 222.1 (8.4%) тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 2103.7 (87.2%) тэрбум төгрөгийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 309.2 (12.8%) тэрбум төгрөгийг татварын бус орлого тус тус эзэлж байна.

2025 оны эхний 8 сарын байдлаар нийслэлийн татварын орлого 2103.7 тэрбум төгрөг болж,

төлөвлөснөөс 199.4 (8.5%) тэрбум төгрөгөөр, татварын бус орлого 309.2 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 27.6 (8.2%) тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу бүрдсэн байна.

Орлогын албан татвар 181.7 (9.3%) тэрбум төгрөг, хөрөнгийн албан татвар 12.5 (7.1%) тэрбум төгрөгөөр, бусад татвар, төлбөр, хураамж 0.2 (0.1%) тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу биелсэн байна.

ЗУРАГ 6. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА

ХҮСНЭГТ 9. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, 2025 оны эхний 8 сарын байдлаар, дүүргээр

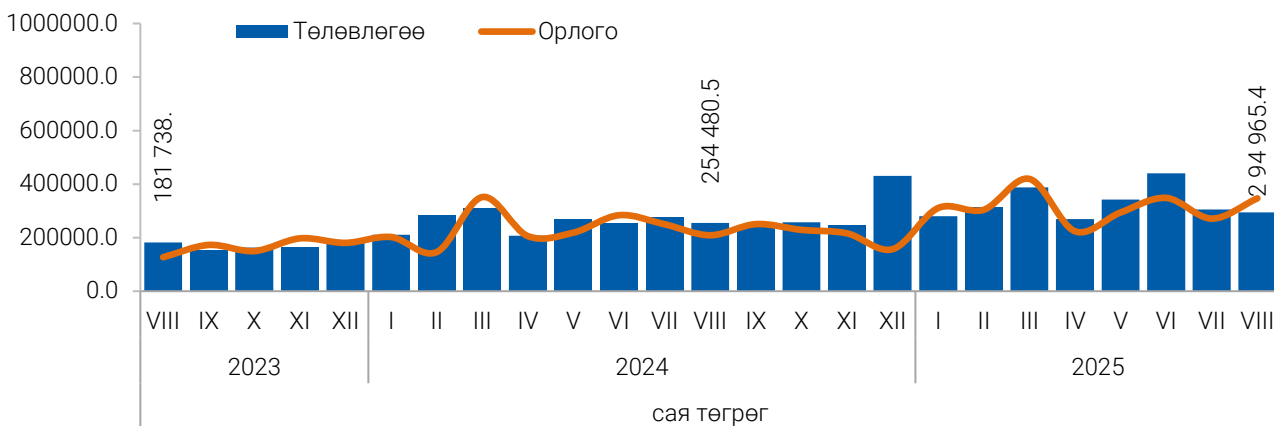
Дүүрэг	Төсвийн орлого			Үүнээс					
				Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь
	сая төгрөг								
Нийслэлийн дүн	2 634 994.3	2 412 920.1	- 8.4	2 298 172.1	2 103 744.0	- 8.5	336 822.2	309 176.1	- 8.2
Багануур	16 274.8	16 725.5	2.8	13 049.4	13 756.7	5.4	3 225.4	2 968.8	- 8.0
Багахангай	1 591.1	2 102.2	32.1	1 313.5	1 473.6	12.2	277.6	628.6	2.3**
Баянгол	234 611.4	182 655.4	- 22.1	230 727.6	178 904.2	- 22.5	3 883.8	3 751.2	- 3.4
Баянзүрх	232 264.7	215 446.9	- 7.2	229 652.4	212 739.8	- 7.4	2 612.3	2 707.1	3.6
Налайх	17 570.8	18 215.5	3.7	15 277.3	16 474.0	7.8	2 293.5	1 741.5	- 24.1
Сонгинохайрхан	123 957.3	101 964.3	- 17.7	121 615.6	100 308.8	- 17.5	2 341.7	1 655.5	- 29.3
Сүхбаатар	433 741.1	392 717.2	- 9.5	431 368.3	389 998.7	- 9.6	2 372.8	2 718.5	14.6
Хан-Уул	402 830.1	328 984.2	- 18.3	399 579.1	323 796.2	- 19.0	3 251.0	5 188.0	59.6
Чингэлтэй	194 764.3	176 806.1	- 9.2	190 247.9	175 171.7	- 7.9	4 516.4	1 634.4	- 63.8
Хотын шууд	977 388.7	977 302.8	-0.01	665 341.0	691 120.3	3.9	312 047.7	286 182.5	- 8.3

** Дахин их

ХҮСНЭГТ 10. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

үлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Өөрчлөлт	
	сая төгрөг		Дүн	Хувь
Нийт орлого	2 634 994.3	2 412 920.1	-222 074.2	- 8.4
Татварын орлого	2 298 172.1	2 103 744.0	-194 428.1	- 8.5
Орлогын албан татвар	1944 519.0	1762 771.5	-181 747.5	- 9.3
Хувь хүний орлогын албан татвар	1426 325.7	1236 018.6	-190 307.1	- 13.3
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын	1064 789.4	878 133.6	-186 655.8	- 17.5
Үйл ажиллагааны орлогын	43 826.2	37 491.1	-6 335.1	- 14.5
Хөрөнгийн орлого	105 647.3	107 879.7	2 232.4	2.1
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	75 785.0	70 687.4	-5 097.6	- 6.7
Шууд бус орлого	136 277.8	141 826.8	5 549.0	4.1
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-59 999.4	-52 466.8	7 532.6	- 12.6
Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	578 192.7	579 219.7	1 027.0	0.2
Хөрөнгийн албан татвар	174 651.0	162 179.3	-12 471.7	- 7.1
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	71 073.0	64 741.6	-6 331.4	- 8.9
Бууны албан татвар	330.1	226.2	- 103.9	- 31.5
Авто тээврийн ба өөрөө явагч хэрэгслийн	103 127.8	97 105.8	-6 022.0	- 5.8
Малд ногдуулах албан татвар	120.1	105.7	- 14.4	- 12.0
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	179 002.1	178 793.2	- 208.9	- 0.1
Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	68 721.0	58 429.8	-10 291.2	- 15.0
Газрын төлбөр	86 187.7	94 463.4	8 275.7	9.6
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	2 654.5	2 764.6	110.1	4.1
Бусад татвар	21 438.9	23 135.4	1 696.5	7.9
Татварын бус орлого	336 822.2	309 176.1	-27 646.1	- 8.2
Нийтлэг татварын бус орлого	335 322.2	309 099.1	-26 223.1	- 7.8
Хувьцааны ногдол ашиг	958.6	650.2	- 308.4	- 32.2
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	22 027.0	45 406.3	23 379.3	106.1
Торгуулийн орлого	102 470.3	80 793.4	-21 676.9	- 21.2
Түрээсийн орлого	1 960.0	825.8	-1 134.2	- 57.9
Хүүгийн орлого	105 062.2	98 806.0	-6 256.2	- 6.0
Бусад орлого	102 844.1	82 617.4	-20 226.7	- 19.7
Өмч хувьчлал	1 500.0	77.0	-1 423.0	- 94.9

ЗУРАГ 7. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

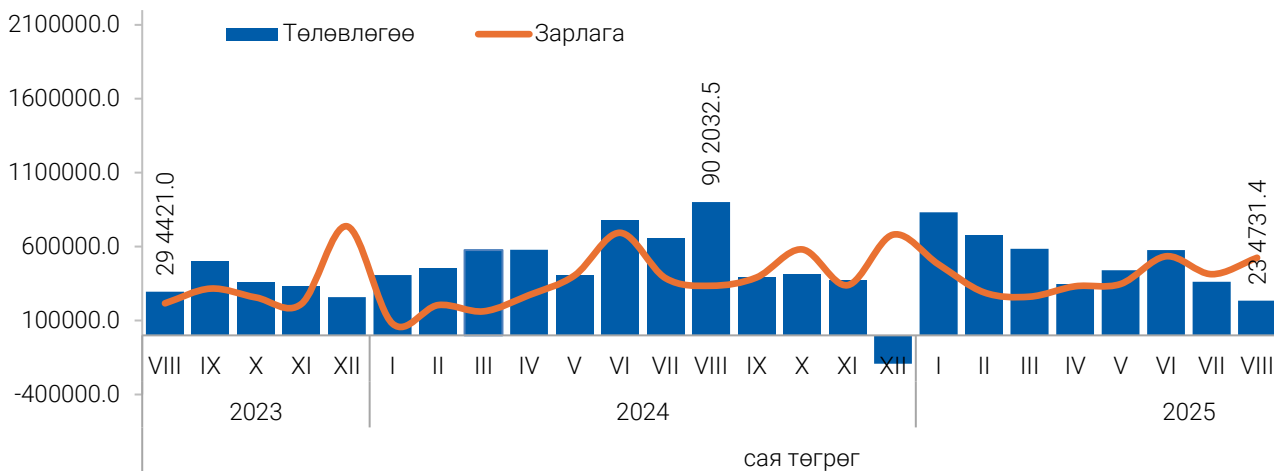
ХҮСНЭГТ 11. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, 2025 оны эхний 8 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Зарлага		Өөрчлөлт	
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Дүн	Хувь
	сая төгрөг			
Нийслэлийн дүн	4 062 468.6	3 184 552.7	- 877 915.9	- 21.6
Багануур	31 108.2	21 299.5	- 9 808.7	- 31.5
Багахангай	10 785.0	8 902.1	- 1 882.9	- 17.5
Баянгол	236 533.4	198 593.8	- 37 939.6	- 16.0
Баянзүрх	235 488.9	205 957.2	- 29 531.7	- 12.5
Налайх	26 991.5	21 339.6	- 5 651.9	- 20.9
Сонгинохайрхан	152 091.7	108 522.0	- 43 569.7	- 28.6
Сүхбаатар	490 768.2	386 617.8	- 104 150.4	- 21.2
Хан-Уул	423 298.0	323 531.6	- 99 766.4	- 23.6
Чингэлтэй	218 253.2	177 211.1	- 41 042.1	- 18.8
Хотын шууд	2 237 150.5	1 732 578.0	- 504 572.5	- 22.6

2025 оны эхний 8 сарын байдлаар нийслэлийн төсвөөс нийслэл, дүүргийн байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 3184.6

Өөрөөр хэлбэл нийслэл, дүүргийн байгууллагууд батлагдсан төсвийнхөө 877.9 (21.6%) тэрбум төгрөгийг зарцуулаагүй байна.

ЗУРАГ 8. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА

Ойлголт, тодорхойлолт:

Татварын орлого: Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.

Татварын бус орлого: Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого: Ирээдүйн өв сан, тогтворжуулалтын сан болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ.

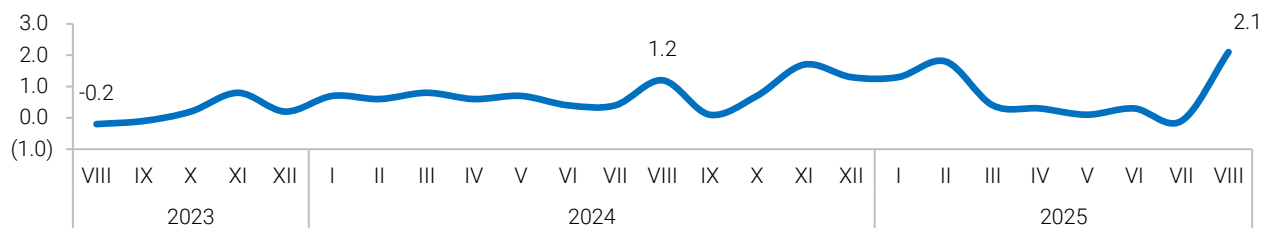

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеэс 9.8 хувиар өслөө.

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнэ 2025 оны 8 дугаар сард нийслэлийн хэмжээнд өмнөх оны мөн үеэс 9.8 хувиар, өмнөх сараас 2.1 хувиар өссөн байна.

ЗУРАГ 9. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Хэрэглээний үнийн индекс 2025 оны 8 дугаар сарыг өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 6.1 хувиар өсөхөд Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн үнэ 9.6 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи мансууруулах бодис бүлгийн үнэ 5.0 хувь, хувцас бөс бараа гутал бүлгийн үнэ 2.9 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш бүлгийн үнэ 5.5 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ 4.4 хувь, тээвэр бүлгийн үнэ 1.6 хувь, эм тариа, эмнэлгийн

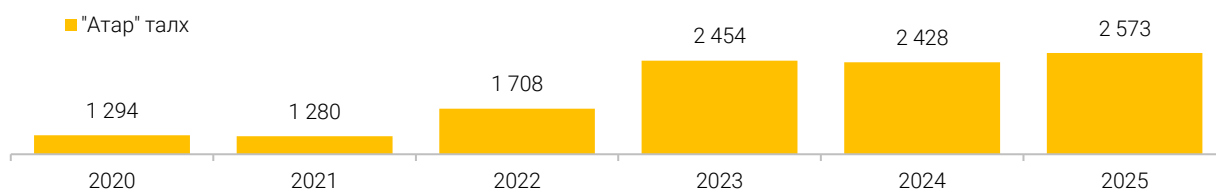
үйлчилгээний бүлгийн үнэ 5.1 хувь, боловсролын үйлчилгээний үнэ 13.6 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ бүлгийн үнэ 1.2 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 5.1 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ бүлгийн үнэ 8.7 хувиар, даатгал санхүүгийн үйлчилгээ бүлгийн үнэ 6.1 хувиар, бусад бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ 6.6 хувиар өссөн нь тус тус нөлөөлсөн байна.

ХҮСНЭГТ 12. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны бүлгээр

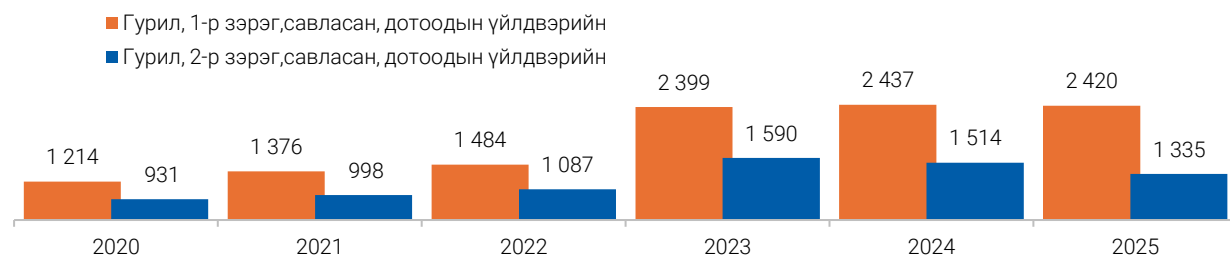
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2024-VIII</u> <u>2023-VIII</u>	<u>2025-VIII</u> <u>2024-VIII</u>	<u>2025-VIII</u> <u>2024-XII</u>	<u>2025-VIII</u> <u>2025-VII</u>
Ерөнхий индекс	6.2	9.8	6.1	2.1
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	6.4	11.0	9.6	1.0
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	3.5	7.6	5.0	0.9
Хувцас, бөс бараа, гутал	7.8	8.8	2.9	0.8
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	7.8	23.7	5.5	1.1
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	8.4	5.8	4.4	0.5
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	5.6	7.4	5.1	1.9
Тээвэр	0.1	4.6	1.6	1.8
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	1.6	1.2	1.2	0.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	4.2	6.0	5.1	1.7
Боловсролын үйлчилгээ	19.7	13.6	13.6	13.6
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	5.8	11.6	8.7	1.1
Даатгал, санхүүгийн үйлчилгээ	2.3	6.1	6.1	0.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	11.0	8.5	6.6	1.2

2025 оны 8 дугаар сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 418 төрлийн бараа, үйлчилгээний үнийг өмнөх сартай харьцуулахад 160 (38.3%) бараа үйлчилгээний үнэ өсөж, 71 (17.0%) бараа үйлчилгээний үнэ буурч, 187 (44.7%) бараа үйлчилгээний үнэ тогтвортой байв.

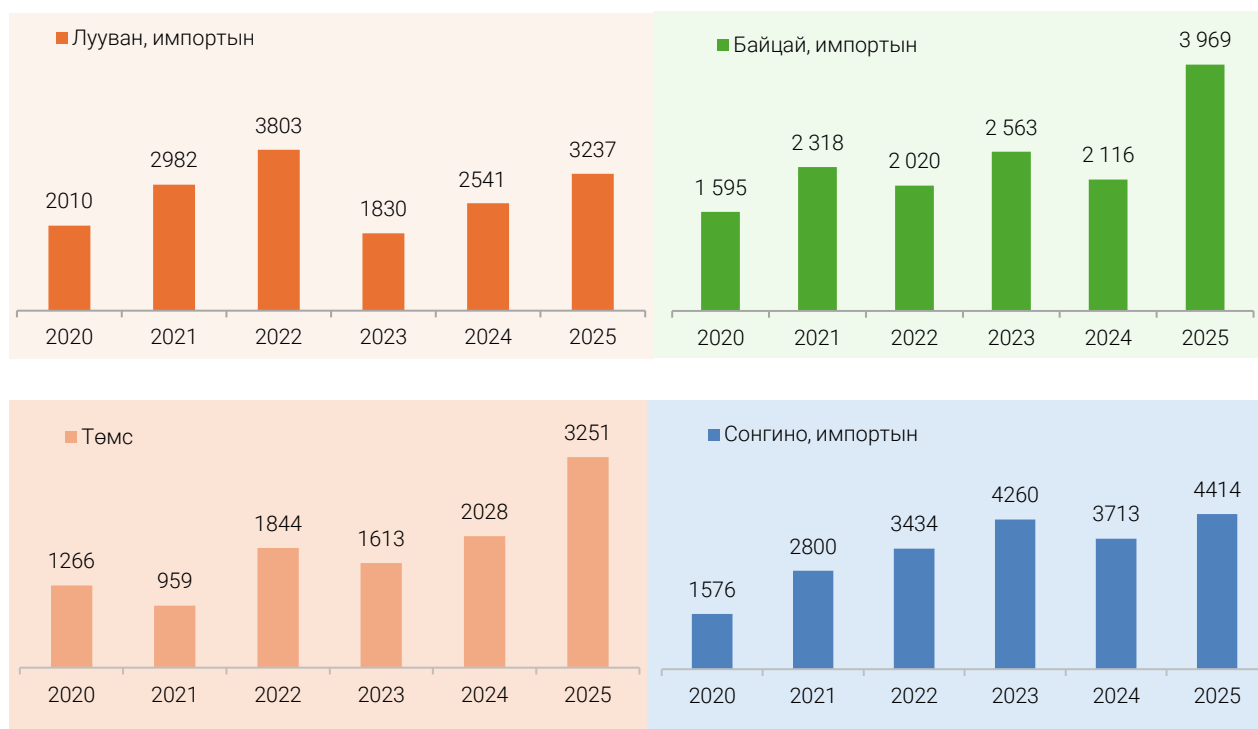
ЗУРАГ 10. НЭГ ШИРХЭГ ТАЛХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн VIII сард

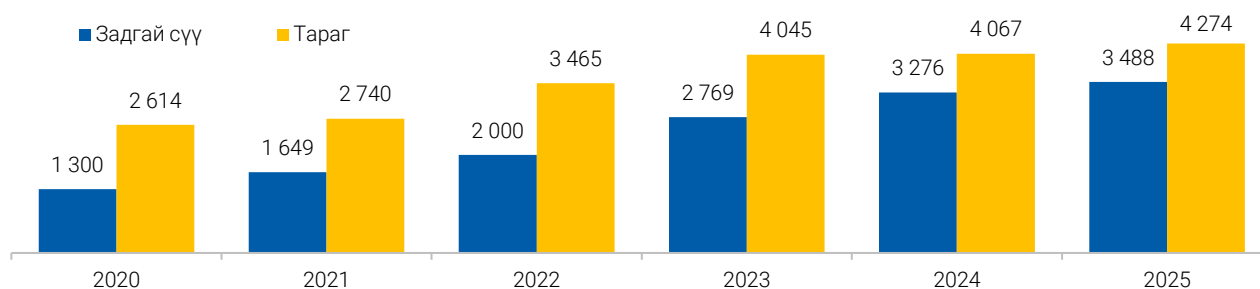
ЗУРАГ 11. НЭГ КИЛОГРАММ САВЛАСАН ГУРИЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн VIII сард

ЗУРАГ 12. НЭГ КИЛОГРАММ ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн VIII сард

ЗУРАГ 13. НЭГ ЛИТР ТАРАГ, СҮҮНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн VIII сард

ХҮСНЭГТ 13.

НЭГ КИЛОГРАММ МАХНЫ ЖИЖИГЛЭН ХУДАЛДАХ ДОЛОО ХОНОГИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, сараар

Үхрийн ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2020	10 524	11 412	11 660	11 735	11 939	12 640	12 758	11 751	11 237	10 684	11 074	11 208
2021	11 614	12 606	12 666	13 853	13 956	14 768	14 793	13 700	13 420	13 277	13 342	13 493
2022	14 059	13 999	14 255	14532	15 144	15 387	15 119	14 236	13 730	13 562	13 226	13 395
2023	13 610	14 416	15 072	16 747	18 476	20 100	19 040	16 436	16 277	15 688	15 542	15 842
2024	16 436	17 149	17 624	18 126	19 531	18 895	18 533	17 735	18 137	17 864	17 783	18 261
2025	19 073	19 637	19 932	20 064	20 280	21 285	21 524	20 793				

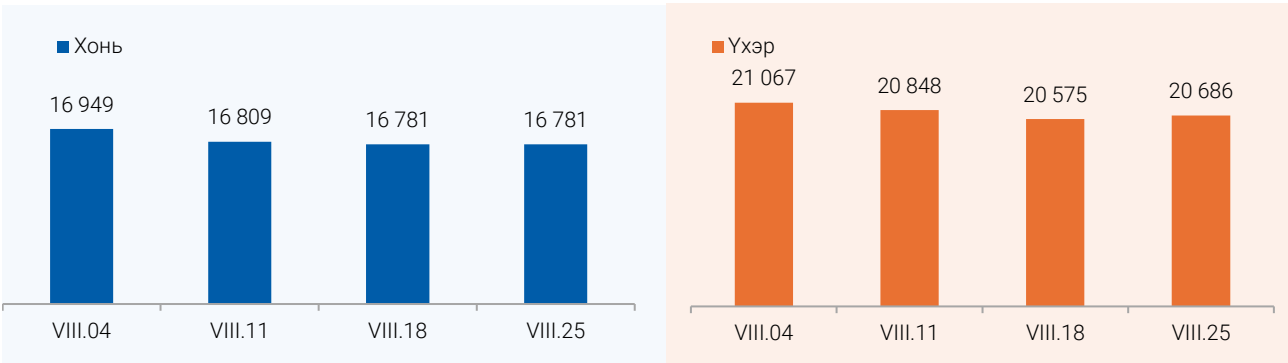
Хонины ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2020	8 590	9 593	9 763	9 836	10 125	10 385	10 648	9 864	9 169	8 551	8 632	8 579
2021	9 034	10 459	10 692	12 318	12 389	12 696	12 440	11 380	10 974	11 006	10 773	10 846
2022	11 530	11 939	12 585	12 620	12 705	12 803	12 358	11 526	11 022	10 238	9 806	9 918
2023	10 545	11 721	12 820	14 062	15 369	16 597	15 288	13 237	12 702	12 006	11 834	12 078
2024	12 923	13 776	13 917	14 628	16 054	16 355	15 294	14 745	14 510	14 245	14 088	14 697
2025	15 560	16 495	17 177	17 458	17 270	17 088	17 005	16 830				

2025 оны 8 дугаар сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй үхрийн ястай махны үнэ

өмнөх сартай харьцуулахад 3.4 хувиар, хонины ястай махны үнэ 1.0 хувиар тус тус буурсан байна.

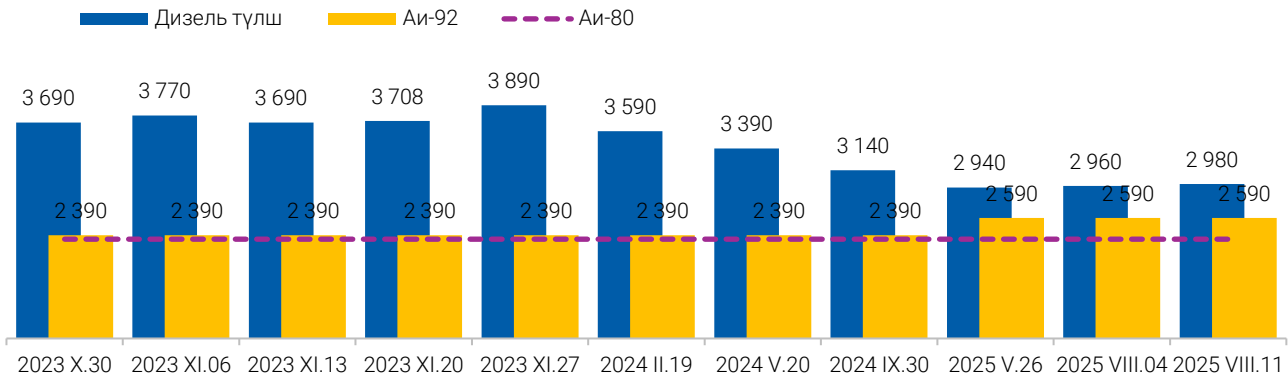
ЗУРАГ 14.

НЭГ КГ ХОНЬ, ҮХРИЙН МАХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ

ЗУРАГ 15.

НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, өөрчлөлт орсон өдрөөр

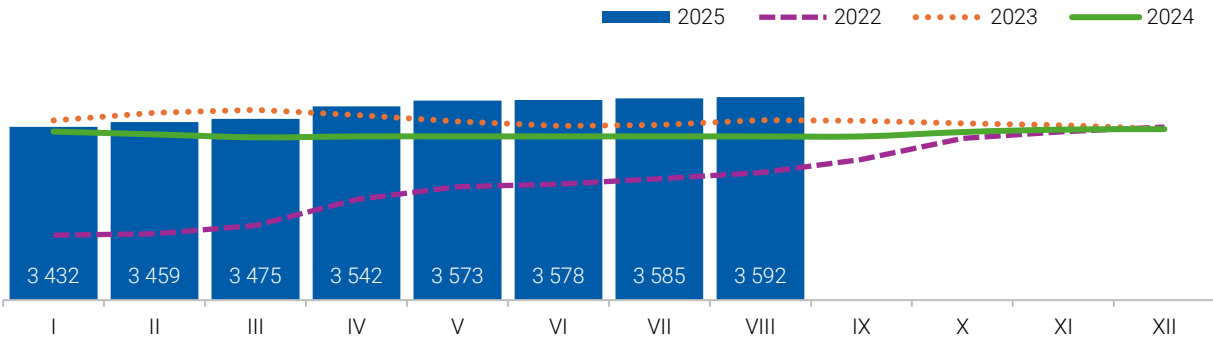
ХҮСНЭГТ 14. ТҮЛШНИЙ ҮНЭ, дүүргээр

Байршил	2023.VIII.28			2024.VIII.26			2025.VIII.25		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг
	Хар мод	Нарс мод		Нарс мод	Хар мод		Хар мод	Нарс мод	
Чингэлтэй	6 500	6 000	3 750	7 000	7 500	3 750	7 500	7 000	3 750
Сүхбаатар	7 000	6 000	3 750	7 000	7 500	3 750	7 500	7 000	3 750
Цайз зах	6 500	6 000	3 750	7 500	8 500	3 750	8 000	8 000	3 750
Хангай зах	6 000	5 500	3 750	7 000	7 000	3 750	7 000	7 000	3 750
Дундаж үнэ	6 500	5 875	3 750	7 125	7 625	3 750	7 500	7 250	3 750

ХҮСНЭГТ 15. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, шатахууны төрлөөр

ШТС	2024.VIII.26					2025.VIII.25				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл	-	-	2 390	3 390	-	-	-	2 590	2 940	-
Петровис	3 910	2 370	2 390	3 390	-	3 510	2 370	2 590	3 040	-
Магнай трейд	3 910	-	2 390	3 390	-	3 510	-	2 590	3 040	-
Сод монгол	3 910	2 315	2 390	3 390	-	3 510	2 315	2 590	2 940	-
Шунхлай	3 910	2 350	2 390	3 390	-	3 510	2 350	2 590	2 940	-
Юнигаз	-	-	-	-	1 790	-	-	-	-	1 950
Дундаж үнэ	3 910	2 345	2 390	3 390	1 790	3 510	2 345	2 590	2 980	1 950

ЗУРАГ 16. АМ.ДОЛЛАРЫН ХАНШИЙН САРЫН ДУНДАЖ ХӨДӨЛГӨӨН²

² Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн мэдээлэл

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний сагс: Үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ):

Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Тооцох аргачлал:

ХҮИ-ийг хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, хувиргасан үнийн Ласпейресийн индексийн томъёогоор тооцно. Үүнд:

$$I_{ct}^L = \sum \left(\frac{P_{it}}{P_{it-1}} \right) \left(\frac{P_{it-1}}{P_{it-2}} \right) \dots \left(\frac{P_{i2}}{P_{i1}} \right) \left(\frac{P_{i1}}{P_{i0}} \right) \frac{P_{i0} Q_{i0}}{\sum P_{i0} Q_{i0}}$$

ХҮИ-ийн сагсны төлөөлөх чадварыг нэмэгдүүлэх, үнэн зөв байдлыг хангах үүднээс

I_{ct}^L – t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс

t – Тайлант үе

0 – суурь үе

P_t^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

P_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

q_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

хэрэглээний сагс, жинг 5 жилд нэг удаа шинэчилдэг. Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сагсыг Улаанбаатар хотод 344 бараа, үйлчилгээ (аймагт 238 бараа, үйлчилгээ)-ээр бүрдүүлж, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны 2015 оны үр дүнгээр жинг тооцон, 2015 оны шинэчилсэн суурьтайгаар 2017 оны 4 дүгээр сараас эхлэн тархааж байна. ХҮИ-ийг тооцохдоо бараа, үйлчилгээний геометр дундаж үнийг ашиг

ГАЗАР ТАРИАЛАН

Нийслэлийн хэмжээнд 2025 оны 8 сарын байдлаар нийт тариалсан талбайн 28.7 хувиас буюу 48.6 га талбайгаас төмс хураасан байна.

Нийслэлийн хэмжээнд 2025 оны 8 сарын байдлаар ургац хураалтын мэдээгээр 48.6 га талбайгаас 493.3 тонн төмс, 70.8 га талбайгаас 568.7 тонн хүнсний ногоо хураан авсан байна.

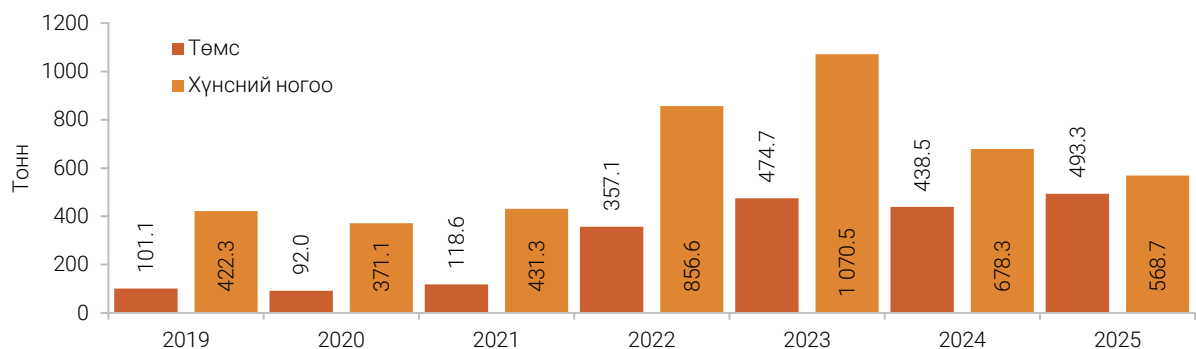
Хурааж авсан төмсний хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 26.6 (5.7%) тонноор өссөн бол, хүнсний ногоо 508.7 (47.2%) тонноор буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 16. УРГАЦ ХУРААЛТ, 8 сарын байдлаар, дүүргээр

Дүүрэг	2024.VIII		2025.VIII		Өөрчлөлт			
	Төмс	Хүнсний ногоо	Төмс	Хүнсний ногоо	Төмс		Хүнсний ногоо	
					Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
ТОНН								
Бүгд	466.7	1 077.4	493.3	568.7	26.6	5.7	-508.7	-47.2
Багануур	40.1	31.1	40.0	25.3	-0.1	-0.2	-5.8	-18.6
Багахангай	-	0.5	2.0	0.1	2.0	-	-0.4	-80.0
Баянгол	28.2	406.7	0.2	0.5	-28.0	-99.3	-406.2	-99.9
Баянзүрх	0.7	18.4	0.3	9.3	-0.4	-57.1	-9.1	-49.5
Налайх	8.9	17.9	0.8	1.3	-8.1	-91.0	-16.6	-92.7
Сонгинохайрхан	388.8	318.3	450.0	444.5	61.2	15.7	126.2	39.6
Сүхбаатар	-	0.7	-	-	-	-	-0.7	-
Хан-Уул	-	283.6	-	87.7	-	-	-195.9	-69.1
Чингэлтэй	-	0.2	-	-	-	-	-0.2	-

Нийслэлийн хэмжээнд хураан авсан нийт төмсний 91.2 хувийг Сонгинохайрхан, 8.1 хувийг дангаараа 0.7 хувийг Багахангай, Баянзүрх, Налайх дүүргүүд тус тус эзэлж байна.

ЗУРАГ 17. УРГАЦ ХУРААЛТ, 8 сарын байдлаар, төрлөөр

Харин хураан авсан хүнсний ногооны 78.2 хувийг Сонгинохайрхан, 15.4 хувийг Хан-Уул, 4.5 хувийг Багануур, 0.2 хувийг Налайх, 1.6 хувийг Баянзүрх, 0.1 хувийг Баянгол дүүрэг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 17.

ХҮНСНИЙ НОГООНЫ УРГАЦ ХУРААЛТ, жил бүрийн 8 сарын байдлаар, төрлөөр

Төрөл	2024.VIII	2025.VIII	Өөрчлөлт		Дүнд эзлэх хувь
			Дүн	Хувь	
Тонн					
Дүн	1 077.4	568.7	-508.7	-47.2	100.0
Байцаа	194.9	186.9	-8.1	-4.1	32.9
Лууван	48.5	44.6	-3.9	-8.1	7.8
Шар манжин	44.6	48.3	3.7	8.3	8.5
Сонгино	113.2	96.5	-16.7	-14.7	17.0
Өргөст хэмх	369.3	71.8	-297.5	-80.6	12.6
Улаан лооль	208.0	25.6	-182.4	-87.7	4.5
Бусад	98.8	95.0	-3.8	-3.8	16.7

Хураан авсан нийт хүнсний ногооны 186.9 (32.9%) тонн нь байцаа, 44.6 (7.8%) тонн нь лууван, 48.3 (8.5%) тонн нь шар манжин, 96.5 (17.0%) тонн нь сонгино, 71.8 (12.6%) тонн нь

өргөст хэмх, 25.6 (4.5%) тонн нь улаан лооль, үлдсэн 95.0 (16.7%) тонн нь бусад нарийн ногоо байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Тариалсан талбай гэж хөдөө аж ахуйн ургамал тариалсан талбайг хэлэх бөгөөд тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт хэмжээгээр тодорхойлно.

Нийт хураасан ургац нь тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг таримал ургамлын хэмжээгээр тодорхойлогдоно.

АЖ ҮЙЛДВЭР

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл өмнөх оны мөн үеэс 18.2 хувиар өслөө

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2025 оны эхний 8 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 12.1 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 1.9 (18.2%) их наяд төгрөгөөр өслөө. Үүнд: уул уурхайн олборлолт 1.3 (25.2%) их наяд төгрөг, боловсруулах

үйлдвэрлэл 100.8 (2.8%) тэрбум төгрөг, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 402.5 (34.3%) тэрбум төгрөг, ус хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа 10.1 (8.1%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

ХҮСНЭГТ 18. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2024		2025*		Өөрчлөлт	
		VIII	I- VIII	VIII	I- VIII	VIII	I- VIII
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр							
Чулуун нүүрс	мян.т	1 412.0	9 543.2	1 358.8	8 373.0	- 1 170.2	-12.3
Хүрэн нүүрс, бөөгнөрөөгүй	мян.т	334.8	3 489.4	310.0	3 080.6	- 408.8	-11.7
Газрын тос	мян.барр	350.6	2 823.4	308.7	2 515.4	- 308.0	-10.9
Цэвэршүүлээгүй алт	кг	860.2	5 453.3	995.5	4 894.2	- 559.2	-10.3
Хайлуур жонш	мян.т	2.7	21.4	36.0	63.1	41.7	2.9 ¹
Мөнгөний баяжмал	т	1 057.3	11 878.2	833.8	7 758.9	- 4 119.3	-34.7
Боловсруулах үйлдвэр							
Малын мах	т	5 251.6	20 554.6	2 428.3	17 220.4	- 3 334.2	-16.2
Хиам	т	980.7	7 131.4	1 055.0	7 574.3	442.9	6.2
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	4 415.3	37 943.5	4 857.3	39 996.6	2 053.1	5.4
Гурил	мян.т	8.1	67.8	10.3	72.9	5.1	7.6
Талх	т	2 487.3	19 248.9	2 707.8	18 060.8	- 1 188.1	-6.2
Нарийн боов	т	2 151.6	14 689.0	2 352.2	16 072.2	1 383.2	9.4
Гоймон	т	956.1	4 153.8	288.0	2 175.2	- 1 978.6	-47.6
Цэвэр спирт	мян.л	494.2	5 040.7	498.0	4 279.6	- 761.1	-15.1
Цагаан архи	мян.л	1 339.7	13 368.7	1 179.0	10 833.5	- 2 535.1	-19.0
Ус, ундаа, жүүс	сая.л	37.6	288.1	36.3	277.6	- 10.5	-3.7
Янжуур тамхи	мян.блок	135.3	1 708.1	131.9	1 345.5	- 362.7	-21.2
Сүлжмэл эдлэл-ноолуур	мян.ш	36.6	218.3	33.3	183.2	- 35.2	-16.1
Самнасан ноолуур	т	84.3	458.5	255.0	883.2	424.7	92.6
Угаасан ноолуур	т	364.8	1 750.8	201.9	546.3	- 1 204.5	-68.8
Нүүрсэн шахмал түлш	мян.т	23.5	268.1	22.0	188.9	- 79.2	-29.6
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж							
Цахилгаан эрчим хүч	сая.квт.цаг	517.3	5 024.3	616.5	5 533.4	509.1	10.1
Дулааны эрчим хүч	мян.гкал	237.7	6 679.0	238.8	6 847.6	168.6	2.5
Усан хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа							
Төвлөрсөн сүлжээгээр цэвэр, бохир ус дамжуулах, түгээх үйлчилгээ (уур, халуун уснаас бусад)	мян.м3	4 169.6	34 589.2	4 316.9	36 049.4	1 460.2	4.2

ХҮСНЭГТ 19.

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбараар

Салбар	Нийт үйлдвэрлэлт			2025* I- VIII
	2023 I-VIII	2024 I- VIII	2025* I-VIII	2024 I- VIII
	сая төгрөг			Хувь
БҮГД	9 915 075.7	10 269 751.3	12 138 088.3	18.2
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	5 289 163.6	5 379 092.4	6 734 083.4	25.2
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	948 224.9	1 144 568.3	874 422.0	- 23.6
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	859 484.6	773 311.6	668 191.3	- 13.6
Металлын хүдэр олборлолт	3 410 081.1	3 397 482.0	5 096 142.6	50.0
Бусад ашигт малтмал олборлолт	37 491.4	23 066.9	62 022.9	2.7**
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	33 881.6	40 663.6	33 304.7	- 18.1
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	3 422 326.6	3 591 881.7	3 692 639.3	2.8
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	1 815 266.2	1 986 351.3	2 145 318.3	8.0
Мах боловсруулах, консервлох	404 805.4	368 773.9	400 784.7	8.7
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	31 587.9	37 811.7	40 316.8	6.6
Сүү сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	284 396.0	320 481.5	313 338.0	- 2.2
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	179 002.2	157 829.1	170 609.3	8.1
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	290 823.5	327 226.1	375 073.8	14.6
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	3 627.8	6 574.9	4 690.4	- 28.7
Ундаа үйлдвэрлэл	621 023.4	767 654.1	840 505.3	9.5
Тамхи үйлдвэрлэл	43 475.7	39 938.9	29 453.9	- 26.3
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	496 237.2	376 340.1	302 541.5	- 19.6
Хувцас үйлдвэрлэл	158 756.8	157 473.3	148 193.8	- 5.9
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	23 386.7	24 664.6	27 761.9	12.6
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	227.2	436.2	1 297.2	3.0**
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	56 601.8	64 436.3	60 977.1	- 5.4
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	35 263.7	41 834.1	35 999.2	- 13.9
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	138 278.8	135 286.8	96 207.5	- 28.9
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	141 160.9	216 422.0	239 252.3	10.5
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	50 418.6	64 108.8	65 582.1	2.3
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	77 147.3	77 745.0	84 015.4	8.1
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	142 597.3	170 976.9	188 648.1	10.3
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	-	-	-	-
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	25 972.9	20 742.5	14 771.7	-28.8
Компьютер, электроник болон оптик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	21.5	0.0	0.0	-
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	2 892.6	3 324.7	4 222.3	27.0
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	3 841.6	4 451.6	3 787.2	- 14.9
Тавилга үйлдвэрлэл	11 611.9	11 933.3	13 314.3	11.6
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	15 911.8	18 273.0	17 877.5	- 2.2
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	183 256.0	177 142.5	213 417.8	20.5
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	1 104 553.0	1 173 798.6	1 576 309.3	34.3
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	1 104 553.0	1 173 798.6	1 576 309.3	34.3
УС ХАНГАМЖ; СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БҮЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	99 032.5	124 978.6	135 056.3	8.1
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	68 222.8	87 202.6	90 040.2	3.3
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	29 255.5	36 780.0	44 290.1	20.4
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	1 554.2	996.1	726.0	- 27.1

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2025 оны эхний 8 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 6.7 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 1.3 (25.2%) их наяд төгрөгөөр өсөхөд металлын хүдэр олборлолт 1.7 (50.0%) их наяд төгрөгөөр өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

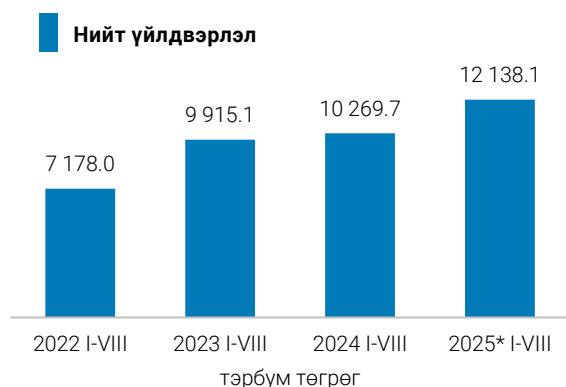
Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2025 оны эхний 8 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 3.7 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 100.8 (2.8%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл 159.0 (8.0%) тэрбум төгрөгөөр, арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 3.1 (12.6%) тэрбум төгрөгөөр, химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 22.8 (10.6%) тэрбум төгрөгөөр, төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл 17.7 (10.3%) тэрбум төгрөгөөр, машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ 36.3 (20.5%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 2025 оны эхний 8 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1.6 их

наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 402.5 (34.3%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 2025 оны эхний 8 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 135.1 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 10.1 (8.1%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах, дахин ашиглах 7.5 (20.4%) тэрбум төгрөгөөр, ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа 2.8 (3.2%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбар 2025 оны 8 дугаар сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1.8 их наяд төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт хийснээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбар 58.5 хувийг, боловсруулах аж үйлдвэрлэл 31.5 хувийг, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 9.1 хувийг, ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 0.9 хувийг тус тус эзэлж байна.

ЗУРАГ 18. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбараар, жил бүрийн эхний

8 сарын байдлаар

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2025 оны эхний 8 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 19.3 их наяд төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 4.8 (33.1%) их наяд төгрөгөөр өслөө. Үүнд: уул уурхай, олборлолтын салбарын борлуулалт 4.1 (45.7%) их наяд төгрөгөөр, боловсруулах үйлдвэрлэл 294.0 (7.0%) тэрбум төгрөгөөр, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт салбарын борлуулалт 402.1 (34.2%) тэрбум төгрөгөөр, ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа салбарын борлуулалт 6.2 (4.9%)

тэрбум төгрөгөөр өссөн нь голлон нөлөөлжээ. Гадаад зах зээлд 2025 оны эхний 8 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 11.9 их наяд төгрөгийн борлуулалт хийсний 11.6 их наяд төгрөг нь уул уурхайн, олборлох салбарын борлуулалт байна. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний гадаад борлуулалтын 10.1 хувийг нүүрс олборлолтын салбар, 84.1 хувийг металлын хүдэр олборлолтын салбар, 5.5 хувийг газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолтын салбар, 0.3 хувийг бусад ашигт малтмал олборлолтын салбар эзэлж байна.

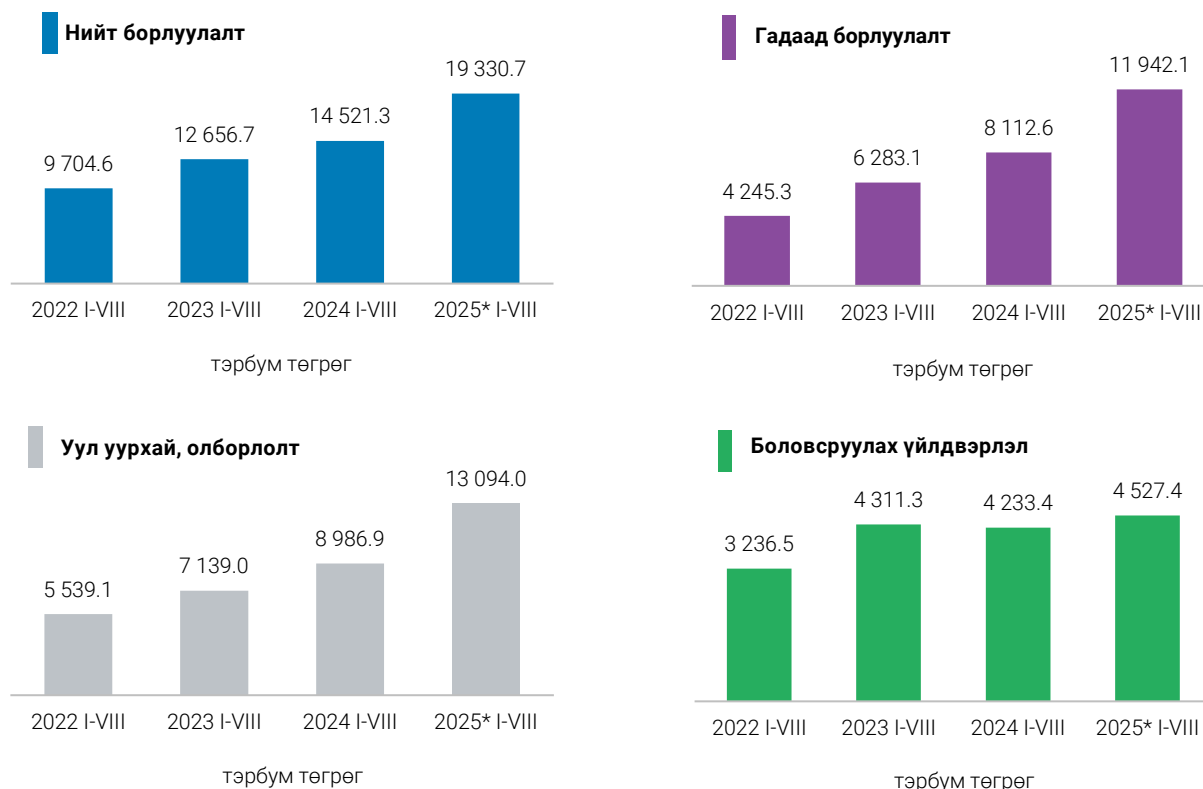
ХҮСНЭГТ 20.

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар

Салбар	Нийт борлуулалт			2025* I-VII 2024 I-VII	Экспорт
	2023 I-VII	2024 I-VII	2025* I-VII		
	сая төгрөг			Хувь	
БҮГД	12 656 658.0	14 521 277.2	19 330 759.8	33.1	61.8
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	7 139 013.3	8 986 873.6	13 093 999.3	45.7	88.2
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	1 052 696.4	2 155 976.4	1 488 191.2	-31.0	78.1
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	826691.5	756 598.7	641 239.9	-15.2	100.0
Металлын хүдэр олборлолт	5 183 665.1	6 012 897.5	10 889 068.6	81.1	89.2
Бусад ашигт малтмал олборлолт	42 078.7	20 737.3	42 194.8	2.0**	74.5
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	33 881.6	40 663.6	33 304.7	-18.1	0.0
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	4 311 328.3	4 233 388.1	4 527 409.8	6.9	8.6
Хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	2 743 976.5	2 638 725.3	2 971 411.2	12.6	5.9
Мах боловсруулах, консервлох	467 983.4	430 635.9	478 781.8	11.2	35.2
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	43 438.4	55 116.2	62 061.0	12.6	0.0
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	346 027.2	381 247.4	353 774.2	-7.2	0.0
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	202 793.8	172 048.3	154 624.1	-10.1	2.9
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	350 408.6	401 530.0	423 548.3	5.5	0.0
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	3 627.8	5 199.4	4 645.5	-10.7	0.0
Ундаа үйлдвэрлэл	1 329 697.3	1 192 948.2	1 493 976.3	25.2	0.2
Тамхи үйлдвэрлэл	39 028.7	34 049.6	26 250.3	-22.9	0.0
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	466 107.7	366 284.9	254 989.4	-30.4	71.2
Хувцас үйлдвэрлэл	162 580.0	170 386.3	174 609.6	2.5	10.7
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	20 337.5	27 848.9	26 267.1	-5.7	0.0
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	271.8	530.0	1 322.8	2.5**	0.0
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	68 561.1	71 844.1	75 626.3	5.3	0.0
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	47 324.0	50 102.1	37 724.0	-24.7	0.0
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	38 542.6	39 253.7	24 454.7	-37.7	0.0
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	147 763.8	242 894.9	265 513.5	9.3	0.0
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	70 830.4	74 868.3	78 496.8	4.8	0.4
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	77 408.8	80 638.1	86 293.8	7.0	0.0
Төмөрлөг бүс эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	157 308.6	184 720.5	196 849.7	6.6	0.0
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	-	-	-	-	-
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	24 559.4	23 882.1	24 111.7	1.0	53.1
Компьютер, электроник болон оптик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	21.5	-	-	-	-
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	2 903.3	3 184.8	3 796.3	19.2	0.0
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	3 841.6	4 451.6	3 787.2	-14.9	0.0
Тавилга үйлдвэрлэл	13 577.8	14 247.7	16 836.9	18.2	0.0
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	16 964.4	18 856.2	18 191.5	-3.5	2.6
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	209 418.7	186 618.7	240 876.9	29.1	0.0
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	1 104 553.0	1 174 216.5	1 576 309.3	34.2	0.0
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	1 104 553.0	1 174 216.5	1 576 309.3	34.2	0.0
УС ХАНГАМЖ, СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БҮЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	101 763.4	126 799.1	133 041.5	4.9	0.0
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	68 222.8	87 202.6	90 011.9	3.2	0.0
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	31 852.7	38 618.4	42 258.1	9.4	0.0
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	1 687.9	978.1	771.5	-21.1	0.0

ЗУРАГ 19.

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ БОРЛУУЛАЛТ, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

Ойлголт, тодорхойлолт:

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм

Аж үйлдвэрийн үйлдвэрлэлийн (биет хэмжээний) индекс: Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг сар бүрийн мэдээлэлд хамруулан судалж, Ласпейрсийн биет хэмжээний индексийн томъёог ашиглан тооцно.

Тооцох аргачлал:

Ласпейрсийн биет хэмжээний индексийн томъёо:

Qt- Бүтээгдэхүүний тайлант үеийн биет хэмжээ

Q0- Бүтээгдэхүүний суурь үеийн биет хэмжээ

P0- Бүтээгдэхүүний суурь үеийн үнэ

W0- Жин

$$I_{LQ} = \frac{\sum (Q_t \cdot P_0)}{\sum (Q_0 \cdot P_0)} \cdot 100 = \sum \left(\frac{Q_t}{Q_0} \right) \cdot W_0 \cdot 100$$

Ангилал, код:

Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангилал
Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний нэгдсэн ангилал

ХОТ НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

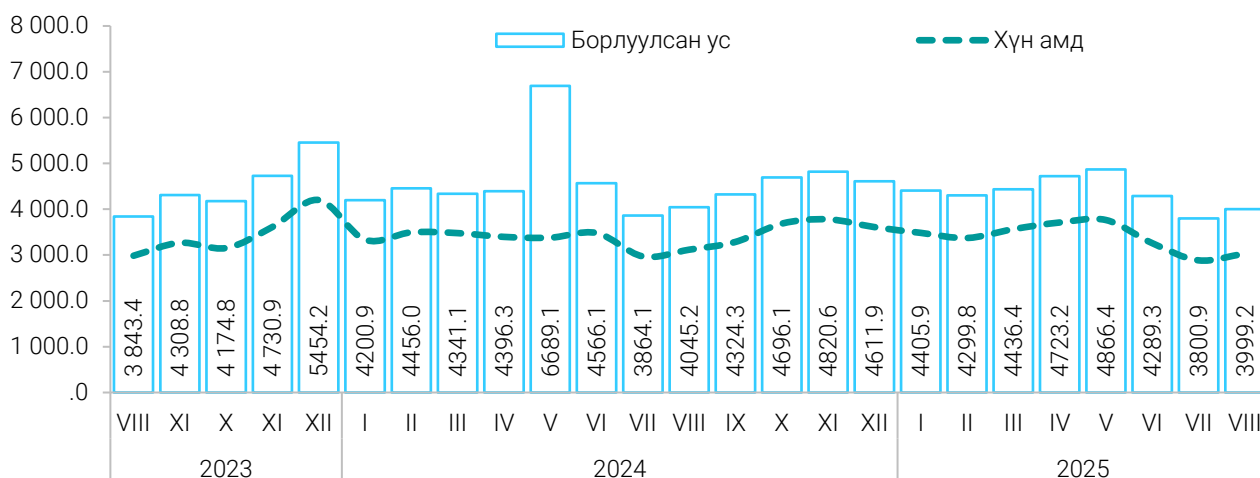
Нийслэлийн хэмжээнд борлуулсан нийт уснаас хүн амд 27.1 сая.м3 (77.8%), аж ахуйн нэгж, байгууллагад 7.7 сая.м3 (22.2%) цэвэр усыг борлуулжээ.

2025 оны эхний 8 сард нийт 35.1 сая.м³ цэвэр ус борлуулж, 47.5 тэрбум төгрөгийн орлого бүрдүүлжээ.

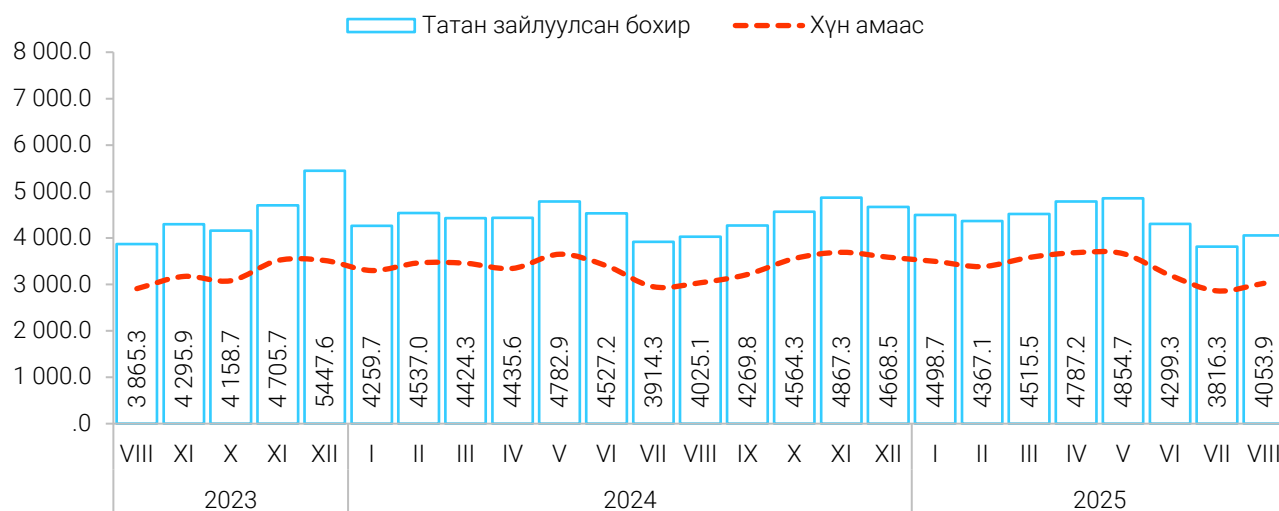
ХҮСНЭГТ 21. УС СУВАГ АШИГЛАЛТЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ, үйлчилгээний төрлөөр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2023 I-VIII	2024 I-VIII	2025 I-VIII	<u>2025 I-VIII</u> 2024 I-VIII
Шахсан ус	мянган м ³	38 841.4	41 987.6	43 863.9	4.5
Борлуулсан ус	мянган м ³	33 151.7	34 716.8	34 821.1	0.3
Хүн амд	мянган м ³	25 625.9	27 016.0	27 073.8	0.2
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м ³	7 525.8	7 700.8	7 747.3	0.6
Татан зайлуулсан бохир	мянган м ³	33 442.8	34 909.0	35 192.7	0.8
Хүн амаас	мянган м ³	25 227.0	26 595.1	26 885.0	1.1
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м ³	8 215.9	8 314.0	8 307.7	-0.1
Ус борлуулалтын орлого	сая төгрөг	37 126.4	47 323.9	47 449.2	0.3
Хүн амаас	сая төгрөг	19 243.4	24 363.6	24 290.4	-0.3
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	17 882.9	22 960.3	23 158.8	0.1
Сувагжуулалтын орлого	сая төгрөг	29 497.3	37 485.8	37 500.0	0.0
Хүн амаас	сая төгрөг	12 508.0	16 021.6	16 024.1	0.0
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	16 989.2	21 464.2	21 475.9	0.1

ЗУРАГ 20. БОРЛУУЛСАН УС, мян.м³

ЗУРАГ 21. ТАТАН ЗАЙЛУУЛСАН БОХИР, сараар, мян.м³

Цэвэрлэх байгууламжаар 44.6 сая.м³ бохирьг цэвэрлэж, аж ахуйн нэгж, байгууллага, өрхийн 35.2 сая.м³ бохир шингэнийг татан зайлуулсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Шахсан ус: Ус хангамжийн эх үүсвэрээс хотын ус хангамжийн төвлөрсөн сүлжээнд нийлүүлсэн усыг хэлнэ.

Борлуулсан ус: Хотын ус хангамжийн төвлөрсөн системээс хэрэглэгчийн тоолуураар болон ус түгээх байраар дамжуулан борлуулсан усыг хэлнэ.

Татан зайлуулсан бохир: Ус ариутгах татуургын шугамаар дамжуулан бохир ус цэвэрлэх байгууламжид хүлээн авсан бохир усыг хамруулна.

Сувагжуулалтын орлого: Хэрэглэгчийн тоолуураар болон бохир зөөврийн авто машинаар дамжуулан ариутгах татуургын системд хүлээн авч татан зайлуулсан үйлчилгээний орлогыг хамааруулна.

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2025 оны 8 дугаар сард 16.6 °C байв.

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2025 оны 8 дугаар сард 16.6 °C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн болон олон жилийн дундажтай харьцуулбал 1.8°C-аар тус тус сэрүүн байв. Энэ сарын

хамгийн дулаан хэм 28.8°C, хамгийн хүйтэн хэм 5.3 °C, хур тунадасны нийлбэр 101.4 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 17 метр секунд хүрсэн байна.

ХҮСНЭГТ 22.

АГААРЫН БОХИРДОЛТ, мг/м³, VIII сард

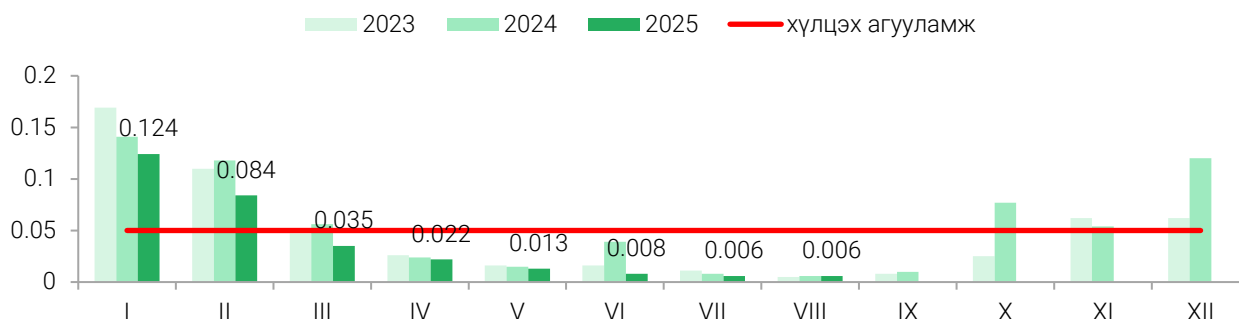
Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO ₂	0.050	427	0.033	-	0.006
Азотын давхар исэл	NO ₂	0.050	428	0.055	5	0.022
Тоосжилт	PM ₁₀	0.100	478	0.393	40	0.048
	PM _{2.5}	0.050	486	0.033	-	0.009
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл	CO	10.000	411	3.449	-	0.388
Озон	O ₃	0.100	829	0.121	21	0.052

2025 оны 7 дугаар сарын Улаанбаатар хотын агаар бохирдуулах бодисын дундаж агууламжийг өмнөх оны мөн үеийн дундаж агууламжтай харьцуулахад хүхэрлэг хий 0.002 мг/м³, азотын давхар исэл 0.012 мг/м³ -ээр, PM

10 тоосонцор 0.008 мг/м, нүүрс төрөгчийн дутуу исэл 0.076 мг/м³ -ээр, PM 2.5 тоосонцор 0.005 мг/м³ -ээр тус тус бага, озон 0.009 мг/м³ -ээр их байна.

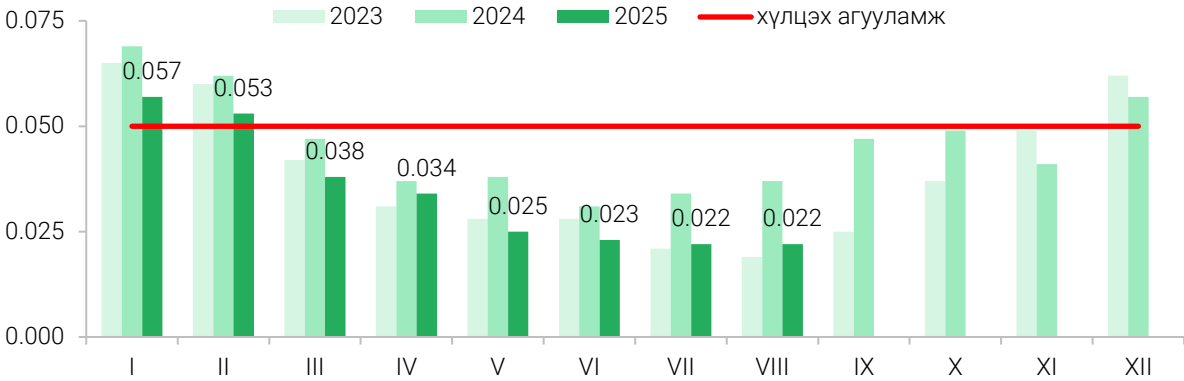
ЗУРАГ 22.

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ ХҮХЭРЛЭГ ХИЙН АГУУЛАМЖ, 14 станцын дундаж, мг/м³

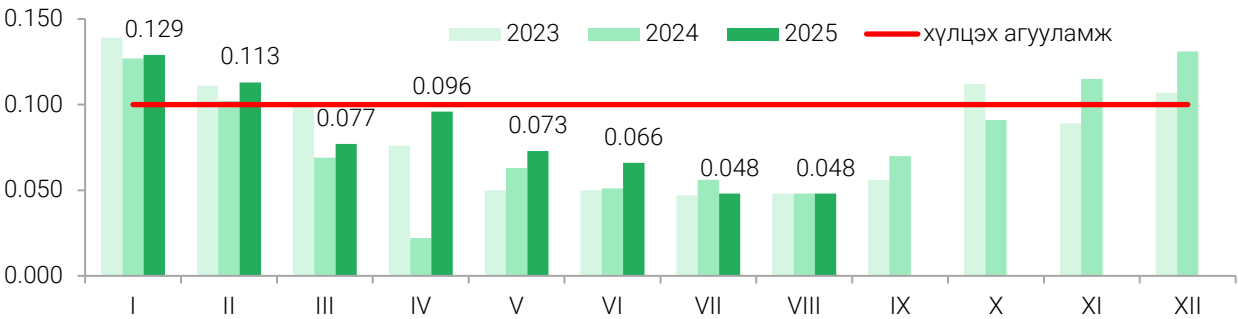
ЗУРАГ 23.

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ АЗОТЫН ДАВХАР ИСЛИЙН АГУУЛАМЖ, 14 станцын дундаж, мг/

ЗУРАГ 24.

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ 10 МИКРОНООС БАГА ХЭМЖЭЭТЭЙ ТООСНЫ АГУУЛАМЖ, 15 станцын дундаж, мг/м³

ХҮСНЭГТ 23.

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАХ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ АГААРЫН ЧАНАРЫН СТАНДАРТ ХҮЛЦЭХ АГУУЛАМЖААС ДАВСАН ТОХИОЛДЛЫН ТОО, станц, 2025 оны VII сард

Станцын байршил	Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Азотын давхар исэл (NO ₂)	Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл (CO)	Тоосонцор (PM ₁₀)	Тоосонцор (PM _{2.5})
Нийт		5		40	
Мишээл экспо					
Баруун 4 зам		5		23	
Тахилт					
13-р хороолол					
Зуун айл				2	
Цахилгаан станц				13	
Ургах наран хороолол				1	
Хайлааст					
Таван буудал					
Богд хааны ордон музей					
Шархад					
Налайх					
Яармаг				1	
Нисэх					
Толгойт					
Зурагт					
Амгалан					
Дамбадаржаа					
Баянхошуу					

ХҮСНЭГТ 24.

**УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ХОНОГИЙН
ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, мг/м3, VIII сард**

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	Тахилт	13-р хороо- лол	Зуун айл	Цахил- гаан станц	Ургах наран хороо- лол	Хай- лааст	Таван буудал
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.012	0.006	0.007	0.003	0.003	0.002	0.007	0.002	0.003
	Хамгийн их	0.032	0.020	0.027	0.014	0.009	0.006	0.019	0.004	0.015
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	31	31	31	24	31	31
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	0.006	0.045	0.004	0.029	0.012	0.018	0.029	0.012	0.018
	Хамгийн их	0.023	0.055	0.005	0.044	0.019	0.038	0.039	0.015	0.033
	XXX*-с давсан %	-	16	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	22	28	19	31	23	31	28
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.599	0.488	-	0.752	0.667	0.683	0.302	1.204	-
	Хамгийн их	1.784	0.650	-	3.472	1.981	2.492	1.109	3.784	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	-	90	90	90	90	80	-
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.038	0.113	0.057	0.034	0.061	0.118	0.048	0.026	0.044
	Хамгийн их	0.079	0.144	0.100	0.063	0.136	0.393	0.116	0.052	0.098
	XXX*-с давсан %	-	74	-	-	10	42	4	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	31	20	31	24	31	31
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	0.017	0.012	0.012	0.008	0.006	0.020	0.013	0.005	-
	Хамгийн их	0.033	0.018	0.025	0.014	0.012	0.033	0.026	0.011	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	31	31	31	24	31	-
Озон O ₃ **	Дундаж	0.045	-	-	0.019	0.011	-	-	-	-
	Хамгийн их	0.088	-	-	0.048	0.025	-	-	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	93	-	-	93	85	-	-	-	-

үргэлжлэл

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Богд хааны ордон музей	Шар- хад	Налайх	Яармаг	Нисэх	Толгойт	Зурагт	Амга- лан	Баян- хошуу
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.007	0.002	0.005	0.014	-	0.008	-	-	-
	Хамгийн их	0.027	0.008	0.018	0.033	-	0.028	-	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	31	-	31	-	-	-
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	0.030	0.026	0.030	0.030	-	0.014	0.025	-	-
	Хамгийн их	0.039	0.032	0.042	0.044	-	0.021	0.034	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	29	31	31	31	-	31	31	-	-
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.375	0.822	0.627	0.778	0.573	1.29	1.344	-	-
	Хамгийн их	0.916	5.02	2.238	2.9	1.559	4.767	5.103	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	84	90	90	87	90	88	79	-	-
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.019	0.017	0.039	0.061	0.024	0.022	0.019	-	-
	Хамгийн их	0.067	0.045	0.093	0.111	0.052	0.045	0.030	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	3	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	31	31	31	31	-	-
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	0.001	0.005	0.002	0.013	0.007	0.007	0.007	-	0.009
	Хамгийн их	0.002	0.031	0.004	0.019	0.012	0.011	0.013	-	0.016
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	31	31	31	31	-	28
Озон O ₃ **	Дундаж	-	0.031	0.044	0.044	0.057	0.079	0.035	-	-
	Хамгийн их	-	0.064	0.076	0.090	0.101	0.121	0.044	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	1	22	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	93	93	93	93	93	93	-	-

Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2025 оны 8 дугаар сарын 06 – 07-ны өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд Амоны азот

7.9 дахин, биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 4.0 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

ХҮСНЭГТ 25. НИЙСЛЭЛИЙН ГАДАРГЫН УСНЫ НАЙРЛАГА, мг/м3, VIII сард

Үзүүлэлт		Стандарт хэмжээ	“Туул-Налайх” харуул цэг		“Туул-Сонгино доод” харуул цэг	
			Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O ₂	³6	8.47	Хэвийн	2.66	0.4 дахин
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BXX ₅	£3	1.5	Хэвийн	12.0	4.0 дахин
Нитритийн нэгдэл	NO ₂	£0.02	0.003	Хэвийн	0.109	5.5 дахин
Амоны азот	NH ₄	£0.5	0.012	Хэвийн	3.94	7.9 дахин
Эрдэс фосфор	P	£0.1	0.003	Хэвийн	0.024	Хэвийн

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2025 оны эхний 8 сард байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 555 зөрчлийг илрүүлжээ. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 72.7 хувийг ан амьтны зөрчил, 21.2 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ, 2.3 хувийг усны зөрчил, 2.9 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхайн

зөрчил, 1.6 хувийг ургамал хөрсний бохирдолын зөрчил, 2.9 хувийг ойн зөрчил, 0.4 хувийг агаар, химийн хорт бодисын зөрчил, 3.3 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна. Илрүүлсэн нийт зөрчилд 207.8 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 26. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ЗӨРЧИЛ, төрлөөр

Илрүүлсэн зөрчил, Төрлөөр	2025 I-VIII		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)
Бүгд	555	513	207.8
Ой	21	21	4.9
Ан, амьтан	373	373	38.2
Газрын	-	-	-
Ус	12	12	36.3
Ургамал, хөрсний бохирдол	9	9	0.8
Агаар, химийн хорт бодис	1	2	5.0
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	17	17	13.1
Геодези зураг зүй, кадастр	-	-	-
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	109	109	103.5
Бусад	13	13	6.1

Аюулт үзэгдэл, осол:

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2025 оны эхний 8 сард 191 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 55.2 хувиар буурсан байна. Гамшгийн

улмаас 44 хүн амь насаа алдаж, 131 хүнийг аварч, гамшгийн уршгийг арилгах ажилд нийт 187.7 сая төгрөг зарцуулжээ.

ХҮСНЭГТ ГАЛ ТҮЙМРИЙН ТОО, дүүргээр, жил бүрийн эхний 8 сарын байдлаар

Дүүрэг	2022 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII	2025 I-VIII	2025 2024
					Хувь
Нийслэлийн дүн	1 264	1 083	1 083	1 804	70.1
Багануур	20	15	15	69	4.4**
Багахангай	4	2	6	8	33.3
Баянгол	126	117	104	162	53.7
Баянзүрх	327	249	292	424	48.9
Налайх	35	36	49	80	55.3
Сонгинохайрхан	325	273	244	413	80.6
Сүхбаатар	162	167	125	187	58.6
Хан-Уул	150	109	140	200	2.0**
Чингэлтэй	115	115	108	261	61.0

2025 оны эхний 7 сард ахуйн 1692 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 70.1 хувиар нэмэгдсэн байна. Гал түймрийн улмаас 17 хүн түлэгдэж гэмтэн, 16 хүн эндсэн байна. Худал дуудлага 27 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 68.8 хувиар өссөн байна.

Гал түймрийн аюулаас 2572 хүн, 430 байшин барилга, 243.4 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилбал санамсаргүй байдлаас 1236 (73.1%), цахилгаанаас 396 (23.4%), санаатай үйлдлээр 4 (0.2%), бусад шалтгаанаар 53 (3.1%), шалтгаан тодорхойгүй (0.2%), гал түймэр гарчээ.

ЗУРАГ 25. ГАЛ ТҮЙМРИЙН ТОО, байршлаар, эзлэх хувь

Гал түймэрт 668 гэр, орон сууц, 76 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 74 машин техник, 262 малын хашаа саравч, бусад төрлийн 612 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 1100, төрийн өмчийн 441, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 151 объект өртөж, нийт 2992.8 тэр бум төгрөгийн хохирол учирсан байна. Нийслэлийн Онцгой байдлын

газраас 2025 оны эхний 7 сард 260 барилгын зураг төсөл, ашиглалтад хүлээн авч буй 284 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 3416 объектод үзлэг шалгалт хийж, 13912 галын зөрчил илрүүлж, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 771 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 1702 мэдэгдэл хүргүүлж, 187.2 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа,

дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.

Хүлцэх агууламж: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг ойлгоно.

ТАНИЛЦУУЛГЫГ БЭЛТГЭСЭН:

	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, 2021-2025 он	
	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, дүүргээр	
I	Эрүүл мэнд	Б.Баянжаргал
II	Гэмт хэрэг	Я.Оролжидсүрэн
III	Төсөв	Ц.Соёл-Эрдэнэ
IV	Хэрэглээний үнэ	Б. Элбэгдорж
V	Газар тариалан	З.Халиун
VI	Аж үйлдвэр	Н.Халиун
VII	Хотын нийтийн аж ахуй	П.Тогтохбаяр
VIII	Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл, осол	П.Тогтохбаяр

Авлигатай тэмцэх газар

Хэрэв танд:

-Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, Нийтийн албан тушаалтны хөрөнгө, орлогын болон хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг, ашиг сонирхлын зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл;
-Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн 22 дугаар бүлэгт заасан "Авлигын гэмт хэрэг"-ийн шинжтэй гомдол мэдээлэл өгөхөөр бол Авлигатай тэмцэх газарт хандана уу;

Үүнд:

- 22.1 дүгээр зүйл /Эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах/;
- 22.3 дугаар зүйл /Гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтан эрх мэдлээ урвуулан ашиглах/;
- 22.4 дүгээр зүйл /Нийтийн албан тушаалтан хохууль авах/;
- 22.5 дугаар зүйл /Хохууль өгөх/;
- 22.6 дугаар зүйл /Гадаад улсын төрийн байгууллага, олон улсын байгууллагын албан тушаалтныг хохуулах/;
- 22.7 дугаар зүйл /Улсын нөөцийг хууль бусаар зарцуулах, үрэгдүүлэх/;
- 22.8 дугаар зүйл /Төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах/;
- 22.9 дүгээр зүйл /Төрийн өмчийн төсвийн бус хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах/;
- 22.10 дугаар зүйл /Үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих/;
- 22.11 дүгээр зүйл /Дураараа аашлах/;
- 22.12 дугаар зүйл /Хуулийн этгээдийн эрх мэдлийг урвуулан ашиглах/;
- 22.13 дугаар зүйл /Хохууль авах/;

ИРГЭН, ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДЭЭС ИРҮҮЛСЭН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ТОО /ХҮСНЭГТЭЭР ХАРУУЛБАЛ/

Авлигыг мэдээлэх утас

ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЭЛ
Хүлээн авах суваг

Авлигатай тэмцэх газарт ирж биечлэн
Утсаар: (976)-110 /Ярианы төлбөргүй/
дугаараар

Факс: (976)-11-311919

Цахим шуудангийн хаяг: contact@iaac.mn

Шуудан холбоогоор: Улаанбаатар хот 14250,

Сүхбаатар дүүрэг, 5 хороолол, Сөүлийн

тудамж 41 хаягаар

Веб сайт: iaac.mn

Авлигын эсрэг
НЭГДЭЭ

Үгүй гэж хэлээд өөрчилъё! 110

